

ІНФЕКЦІЙНІ ТА ПАРАЗИТАРНІ ХВОРОБИ СУЧАСНОСТІ: ЗАГРОЗИ, АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДІАГНОСТИКИ ТА ТЕРАПІЇ, НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ

*Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
і пленуму ГО «Всеукраїнська асоціація інфекціоністів»*

**4–5 травня 2023 р.
м. Ужгород**

*Т.В. Чабан, В.М. Бочаров, М.І. Чубач, С.М. Солтик
Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна*

ПОКАЗНИКИ ПЕРЕКИСНОГО ОКИСЛЕННЯ ЛІПІДІВ І АНТИОКСИДАНТНОЇ СИСТЕМИ У ХВОРИХ НА COVID-19

Актуальність. За час пандемії COVID-19 отримано дані, що свідчать про роль процесів перекисного окислення ліпідів (ПОЛ) та антиоксидантної системи (АОС) у механізмах розвитку і прогресування хвороби. Водночас не представлено системних досліджень, присвячених вивченню зв'язку між показниками ПОЛ, АОС і тяжкістю перебігу захворювання.

Мета роботи — вивчити показники ПОЛ, АОС у хворих з середньотяжким перебігом коронавірусної інфекції COVID-19.

Матеріали і методи. Дослідження проводилось на базі КНП «Міська клінічна інфекційна лікарня» ОМР. Обстежено 80 хворих на коронавірусну інфекцію COVID-19 віком 18–80 років. Серед обстежених були 56 чоловіків і 24 жінки, госпіталізованих з діагнозом Коронавірусна інфекція COVID-19, позалікарняна пневмонія. У всіх хворих виявлений SARS-CoV-2 за допомогою ПЛР, при проведенні КТ ураження легень $\leq 50\%$. У сироватці крові хворих ввчали активність каталази (КТ), супероксиддисмутази (СОД), вміст малонітратного діальдегіду (МДА). Дослідження проводили тричі: під час вступу хворих до стаціонару, через 7 днів, при виписуванні хворих.

Контрольну групу склали 35 хворих з позагоспітальною пневмонією, спричиненою іншими чинниками.

Результати та обговорення. При проведенні первинного дослідження у хворих з COVID-19 встановлено, що вміст МДА дорівнював $(4,13 \pm 0,11)$ мкмоль/л, активність КТ складала $(39,47 \pm 2,91)$, СОД — $(1,50 \pm 0,04)$ Од/л. При проведенні порівняльного аналізу виявлено, що означені показники суттєво відрізнялися від результатів, отриманих у пацієнтів контрольної групи. Якщо рівень МДА у хворих з COVID-19 майже вдвічі перевищував відповідний результат хворих контрольної групи, то активність КТ і СОД у хворих з COVID-19 були значно нижче, ніж в групі контролю (відповідно, в 2,0 і 1,8 разів, $p < 0,05$).

На 7 добу від початку лікування рівень МДА в групі хворих з COVID-19 в 3,2 рази перевищував значення, отримане у хворих з позагоспітальною пневмонією і негативним результатом SARS-CoV-2. Також встановлено подальше зниження активності ферментів АОС — КТ і СОД. При виписуванні хворих із стаціонару дисбаланс у системі ПОЛ/АОС залишався, за рахунок підвищеного вмісту продукту пероксидації — МДА і низької активності КТ і СОД.

На наш погляд, запальний процес у легенях супроводжується інтенсифікацією процесів вільнорадикального окислення ліпідів і одночасним зниженням активності АОС. При цьому високий рівень продуктів пероксидації відображає ступінь тяжкості патологічного процесу. Зміни, що відбуваються в системі ПОЛ/АОС є універсальним механізмом розвитку запального процесу у мембранах клітин. Враховуючи той факт, що ПОЛ є філогенетично старішою системою підтримки гомостазу, ніж АОС і імунна система, це обумовлює можливість швидкого зниження функціональної активності АОС, аж до її виснаження, розвиток вторинного імунодефіцитного стану, порушень функцій інших органів і систем, формування фібротичних змін в легенях.

Висновки. У хворих на коронавірусну інфекцію COVID-19 з позагоспітальною пневмонією встановлено підвищення показників ПОЛ і зменшення активності ферментів АОС, що може бути, на наш погляд, одним з механізмів прогресування хвороби, розвитку процесу фіброзоутворення в легенях. Виявлені зміни потребують подальшого ретельного вивчення. Отримані результати свідчать про необхідність включення до комплексного лікування хворих з COVID-19 препаратів з антиоксидантною дією, як засобів патогенетичної терапії.

В.В. Печугіна, О.В. Усачова Клініко-патогенетична роль забезпеченості цинком у перебігу гострих кишкових інфекції у дітей раннього віку	52
К.Ю. Романчук, Л.В. Мороз, А.О. Довгань Досвід впровадження платформи «CASUS» з використанням віртуальних пацієнтів з інфекційними захворюваннями, як нового інформаційного інструменту в умовах онлайн навчання	54
О.В. Ряба, О.А. Голубовська Особливості клінічного перебігу COVID-19 у госпіталізованих вакцинованих пацієнтів	55
О.В. Рябоконт, В.В. Черкаський, К.В. Калашник, О.І. Андрієнко, Ю.Ю. Рябоконт Аналіз випадку мікст-інфікування SARS-CoV-2 та вірусом грипу у нещепленої пацієнтки із наявністю коморбідної патології ...	57
І.Ю. Серякова, С.О. Крамарьов, Л.О. Палатна, І.В. Шпак, В.В. Євтушенко Біомаркери ураження ендотелію судин та нервової системи у дітей з ускладненим перебігом COVID-19	59
З.Р. Тиліщак, О.Я. Пришляк, О.П. Бойчук Порушення функції ендотелію судин у пацієнтів з коронавірусною хворобою (COVID-19) та супутнім цукровим діабетом 2 типу	61
К.М. Усиченко Взаємозв'язок алельного поліморфізму генів цитокінів та ступеню фіброзу у хворих на хронічні гепатити вірусної етіології	63
О.О. Фурик, Д.А. Задирака, Ю.Ю. Рябоконт, К.А. Пак Клініко-епідеміологічна та серологічна характеристика хвороби Лайма в Запорізькій області	64
Л.А. Ходак, О.О. Ржевська Постковідний синдром у дітей	66

- Т.В. Чабан, В.М. Бочаров, М.І. Чубач, С.М. Солтик**
Показники перекисного окислення ліпідів і антиоксидантної системи у хворих на COVID-19 67
- Т.В. Чабан, О.В. Павленко, Л.М. Скрипник, В.А. Гудзь, А.Л. Роганкова**
Значення анамнезу в практиці інфекціоніста. Клінічний випадок 69
- В.В. Черкаський, О.В. Рябоконт**
Прогностичне значення змін параметрів системи гемостазу та С-реактивного протеїну в розвитку тромботичних ускладнень у кисневозалежних хворих на коронавірусну хворобу (COVID-19) 71
- К.В. Юрко, В.В. Кучерявченко**
Роль *Bacillus clausii* в комплексному лікуванні хворих на гострі кишкові інфекції 73
- К.В. Юрко, Г.О. Соломенник, О.І. Могиленець, А.В. Гаврилов, В.В. Кучерявченко, І.О. Щасна**
Нові можливості малоінвазивної діагностики цирозу печінки як наслідку хронічного гепатиту С 74
- К.Д. Chichirelo-Konstantynovych, Т.В. Konstantynovych, Т.І. Bevz, І.У. Bondaruk**
Immunology indices in prediction of EBV-tonsillitis outcomes 76
- К.В. Yurko, V.V. Kucheryavchenko, V. M. Kozko**
Monitoring of SARS-COV-2 virus evolution in Kharkiv region ... 77
- Л.Р. Шостакович-Корецька, О.В. Шевельова**
Хронічний вірусний гепатит В, як ко фактор ймовірності летального наслідку у людей, які живуть з ВІЛ 79